

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 23 mei 2023

Onderwerp: Concept-startversie Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG)

Kenmerk: 1996100/2024386

Bijlagen: concept-startversie PPLG

1. Inleiding

Middels deze voordracht bieden wij u de concept-startversie van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) aan, vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland op 23 mei 2023. Deze voordracht is bedoeld voor richtinggevende, niet-besluitvormende bespreking van de concept-startversie op 1 juni in de interim-Statencommissie en op 12 juni in Provinciale Staten.

Het doel van deze richtinggevende, niet-besluitvormende bespreking is om uw Staten in de gelegenheid te stellen om een politiek debat te voeren over de inhoud van de concept-startversie. Dit politieke debat is van belang, gelet op de grote betekenis van het PPLG voor het werk van de provincie Noord-Holland. Ons college vindt het van groot belang om de wensen en bedenkingen die uw Staten op 1 en 12 juni formuleren, op een zorgvuldige manier te kunnen verwerken in de definitieve startversie. Deze definitieve startversie moeten wij, op grond van [artikel 1.12fa van de Wet natuurbescherming](#), uiterlijk 1 juli 2023 aanbieden aan de minister voor Natuur en Stikstof. Ons college streeft ernaar om op 27 juni 2023 de definitieve startversie-PPLG vast te stellen, waarin uw wensen en bedenkingen zijn verwerkt. Wij lichten dit nader toe in paragraaf 3 van deze voordracht.

2. Inhoud van de concept-startversie PPLG

Het PPLG wordt het Noord-Hollandse, integrale beleidskader voor het landelijk gebied. Het bevat een uitwerking van de nationale opgaven voor biodiversiteit en stikstof, water en bodem en klimaat. Deze opgaven staan in het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en vloeien voort uit Europese of mondiale verplichtingen. In aanvulling hierop bevat het PPLG ook een uitwerking van provinciale doelen voor het landelijk gebied, zoals voor de thema's landbouw, landschap, erfgoed en recreatie. Het PPLG is een programma onder de Omgevingsvisie NH2050 en de Omgevingswet.

In een vitaal landelijk gebied komen veel verschillende opgaven samen. Dat vraagt een brede blik en een integrale aanpak, die aansluit bij de ontwikkelrichtingen in het vorige hoofdstuk. Daarom brengen we in dit PPLG de opgaven in het landelijk gebied samen voor biodiversiteit (waaronder stikstof), water en bodem, klimaat en bodemdaling, landbouw, landschap, erfgoed en recreatie. Deze opgaven zijn deels afkomstig uit het [Nationaal Programma Landelijk Gebied](#) (NPLG), dat is gebaseerd op internationale wet- en regelgeving zoals het Klimaatakkoord van Parijs, de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Kaderrichtlijn Water en Nitraatrichtlijn. Een ander deel van de opgaven is door onszelf geformuleerd: soms als uitwerking van rijksbeleid, soms op eigen initiatief. De integrale benadering in dit PPLG geeft meer overzicht en duidelijkheid dan separate beleidsvisies. Beleidskeuzes en maatregelen dienen immers vaak meerdere opgaven tegelijkertijd. Voor een samenvatting van de inhoud van de concept-startversie verwijzen wij kortheidshalve naar het document, waarin deze samenvatting is opgenomen. Om deze bespreking in uw Staten te vergemakkelijken zijn tekstpassages die een aanpassing van het huidige beleid zijn, blauw gearceerd.

3. Proces in de komende maanden

De richtinggevende bespreking in uw Staten is van belang om de startversie te kunnen vervolmaken. Daarnaast verwachten wij in juni 2023 de resultaten van de *online inwonerraadpleging*. Ook deze gebruiken wij om de startversie aan te scherpen. Ten slotte komen in deze periode mogelijk een nieuw Noord-Hollands *coalitieakkoord* en een nationaal *Landbouwakkoord* beschikbaar. In het besef dat er nog diverse onzekere factoren zijn, maar het eerdergenoemde wetsartikel bepaalt dat wij uiterlijk 1 juli 2023 een PPLG aanbieden aan de minister voor Natuur en Stikstof, stellen Gedeputeerde Staten de definitieve startversie naar

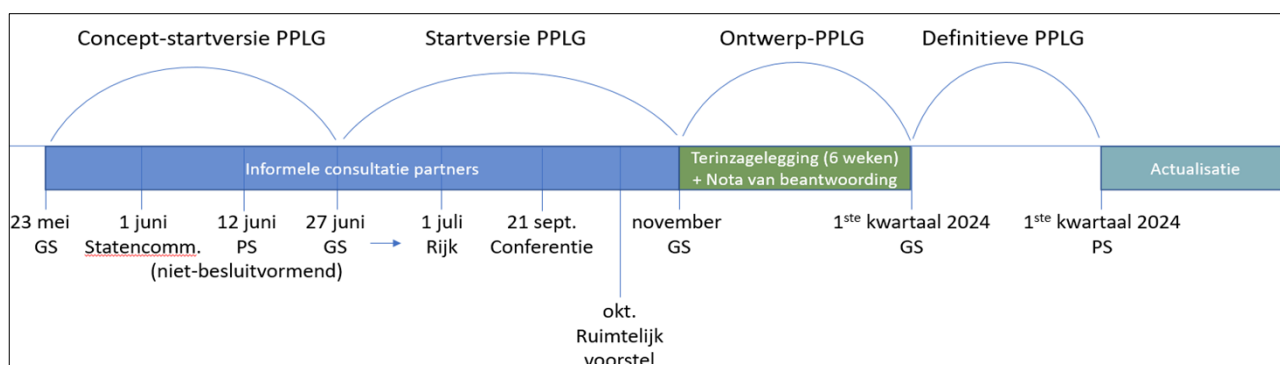
verwachting vast op 27 juni 2023. Vervolgens bieden wij dit document aan de minister aan voor toetsing door haar, door kennisinstellingen en door de Ecologische Autoriteit.

Deze concept-startversie is exact wat het woord zegt: de start van een reis. Tijdens deze reis blijven wij graag gebruik maken van de kennis en betrokkenheid van onze partners. De datum van 1 juli 2023 is een tussenstation, geen eindstation. Ook na 1 juli is nog volop ruimte voor gesprek, nieuwe inzichten, aanpassingen en concretisering. Op 21 september 2023 organiseren wij een brede werkconferentie, waar de startversie centraal staat. In de komende maanden zal ook de samenhang vorm krijgen tussen het PPLG en het *ruimtelijk voorstel* dat de provincies maken op verzoek van de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Ook wordt in deze periode de *sociaaleconomische impactanalyse* uitgevoerd. Al deze trajecten passeren in deze concept-startversie de revue.

Als deze trajecten zijn afgerond, en als de resultaten van de toetsen door de minister, de kennisinstellingen en de Ecologische Autoriteit beschikbaar zijn, zetten we een volgende stap in de besluitvorming. Naar verwachting in november 2023 stellen Gedeputeerde Staten het ontwerp-PPLG vast. Naast alle *informele* participatie hebben belanghebbenden dan ook een *formele* gelegenheid om hun zienswijze naar voren te brengen. Wij leggen het ontwerp-PPLG dan ter inzage conform de [uniforme openbare voorbereidingsprocedure](#) van de Algemene wet bestuursrecht. Alle ingediende zienswijzen voorzien wij van een reactie in een nota van beantwoording.

Het definitieve PPLG leggen wij naar verwachting begin 2024 ter besluitvorming voor aan uw Staten. Hoewel de [wet](#) bepaalt dat Gedeputeerde Staten bevoegd zijn om het PPLG vast te stellen, beschouwen wij dit document als kaderstellend en vinden wij vaststelling door Provinciale Staten passend.

Er is sprake van veel (politieke) dynamiek in het landelijk gebied. Sommige opgaven zijn helder, andere nog in beweging. Daarom actualiseren wij het PPLG de komende jaren met enige regelmaat. Hiermee verkleinen we ook het risico op *lock-ins*: situaties waarin we spijt krijgen van keuzes die we eerder hebben gemaakt en die, met name vanwege investeringen die zijn gedaan, lastig terug te draaien zijn.

Afbeelding: ontwikkeling en besluitvorming PPLG

4. Financiering, communicatie en (burger)participatie

Financiering

De financiële middelen die nodig zijn voor het realiseren van de opgaven in het landelijk gebied zullen voor een groot deel door het Rijk beschikbaar worden gesteld. Het zogenoemde Transitiefonds is de belangrijkste financieringsbron. Tot en met 2035 zal cumulatief € 24,3 miljard in het fonds gestort worden. De middelen in het Transitiefonds zijn indicatief – zonder dat dit een trekkingsrecht behelst – over de provincies verdeeld. Voor Noord-Holland is voorsnog indicatief € 800 miljoen beschikbaar. Een deel van dit bedrag wordt aan ons beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van ‘maatregelpakketten’. Een ander deel zal het Rijk zelf besteden aan rijksbeleid, waarmee ook opgaven in Noord-Holland worden gerealiseerd. De verhouding tussen beide delen is nog onduidelijk. Naast bijdragen uit het Transitiefonds houden wij rekening met eerder toegezegde én toekomstige rijksbijdragen, zoals voor het Natuurpact (ten behoeve van het Natuurnetwerk Nederland, natuur- en landschapsbeheer en tegemoetkomingen in faunaschade), Programma Natuur (fase 1 en 2, ten behoeve van natuurherstelmaatregelen) en de Impulsgelden bodemdaling (ten behoeve van de veenweideproblematiek).

Na een positieve beoordeling van het PPLG kunnen wij middelen uit het Transitiefonds aanvragen voor de uitvoering van maatregelpakketten. In hoofdstuk 8 van het PPLG staat een overzicht van de maatregelpakketten die wij voornemens zijn om aan te vragen, inclusief een indicatieve financiële raming. De komende maanden werken we de maatregelpakketten nader uit. Het totaalbedrag van de maatregelpakketten overstijgt, ook zonder de p.m.-posten, het indicatief budget van € 800 miljoen. Hierover zullen wij overleg voeren met het Rijk. Wij verkennen graag of andere dekkingsbronnen mogelijk zijn. We bespreken dan ook hoe we omgaan met structurele kosten voor beheer en onderhoud, capaciteits- en projectvoorbereidingskosten en inflatie.

Communicatie en (burger)participatie

De toekomst van het landelijk gebied raakt ons allemaal. Ieder van ons heeft zijn of haar wensen, belangen, ideeën, kennis en ervaring. Daarom maken we dit PPLG samen. We waarderen ieders betrokkenheid en vinden het belangrijk dat iedereen zijn of haar inbreng kan

leveren. De vele goede suggesties zorgen voor een beter resultaat. Bij de totstandkoming van het PPLG volgen wij onze [uitgangspunten voor participatie](#). Omdat het PPLG veel verschillende doelgroepen kent, passen we verschillende methoden toe om deze participatie vorm te geven. In hoofdstuk 7 van het PPLG wordt toegelicht op welke wijze wij communicatie en participatie vormgeven.

5. Natuurbeheerplan

Het Natuurbeheerplan vormt de basis voor de verlening van subsidies voor (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer. Het Natuurbeheerplan wordt jaarlijks door uw Staten vastgesteld. Omdat het Natuurbeheerplan een uitwerkingsdocument is, stellen we voor dit document voortaan door Gedeputeerde Staten te laten vaststellen. Een belangrijke reden hiervoor is dat subsidieaanvragers zo eerder in het jaar duidelijkheid hebben over de subsidiemogelijkheden voor het daaropvolgende jaar. Dit geeft hen langer de tijd om hun aanvraag voor te bereiden en in te dienen. Een flink aantal beheerders verzoekt hierom. Met de introductie van het PPLG stellen uw Staten de beleidsmatige kaders – ook voor het (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer vast, passend bij uw verantwoordelijkheid. Het Natuurbeheerplan is hiermee geen kaderstellend document meer, maar vertaalt de kaders van het PPLG naar concrete subsidiemogelijkheden. Uiteraard blijven wij uw Staten informeren over de resultaten van het (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer en blijven uw Staten via de jaarlijkse begrotingscyclus ook de financiële kaders hiervoor bepalen.

6. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

mw. M.J.H. van Kuijk, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 31-2023

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 23 mei 2023;

gelet op het belang van samenhangend beleid voor het landelijk gebied en duidelijke kaders voor de uitvoering van dit beleid,

besluiten:

1. kennis te nemen van de concept-startversie Provinciaal Programma Landelijk Gebied, getiteld "Buitengewoon Noord-Holland";
2. eventuele wensen en bedenkingen uit te spreken ten aanzien van de inhoud van deze concept-startversie;
3. Gedeputeerde Staten te verzoeken deze wensen en bedenkingen zoveel mogelijk te benutten voor de vervolmaking van de Startversie PPLG, die uiterlijk 1 juli 2023 wordt aangeboden aan de minister voor Natuur en Stikstof;
4. in te stemmen met het voorstel van Gedeputeerde Staten om het Natuurbeheerplan vanaf heden te laten vaststellen door het college van Gedeputeerde Staten.

Haarlem, 12 juni 2023

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,